

Etnické předsudky a stereotypy, rozdíly ve společenských normách a hodnotách

PSB_507 Interkulturní
psychologie
Mgr. Petra Chvojková
27.2.2015

Interkulturní komparace morálky

- Mravní kodex každé kultury
- Pravda x lež (projev skromnosti x lhaní)
- Čest a poctivost
- Asertivita x sebekritičnost
- Agresivita

Sociální percepce a kognice

- Sociální percepce = proces vnímání a porozumění sobě a druhým
- Sociální percepce kulturně podmíněna – (soudy, úsudky, přesvědčení)
- Sociální kognice = proces kterým interpretujeme pamatujeme si pak užíváme informace o našem sociálním světě
- Předsudky a stereotypy součástí procesů sociální percepce a kognice

Stereotyp x předsudek x diskriminace

- Stereotyp (kognitivní)
 - Většina Arabů jsou teroristé
- předsudek (afektivní, hodnotící)
 - Bojím se Arabů, protože mohou být teroristé
- diskriminace (behaviorální)
 - Vyhýbám se Arabům, protože mohou být teroristé
- <https://www.youtube.com/watch?v=ewE2K8A7Ddw&spfreload=10>

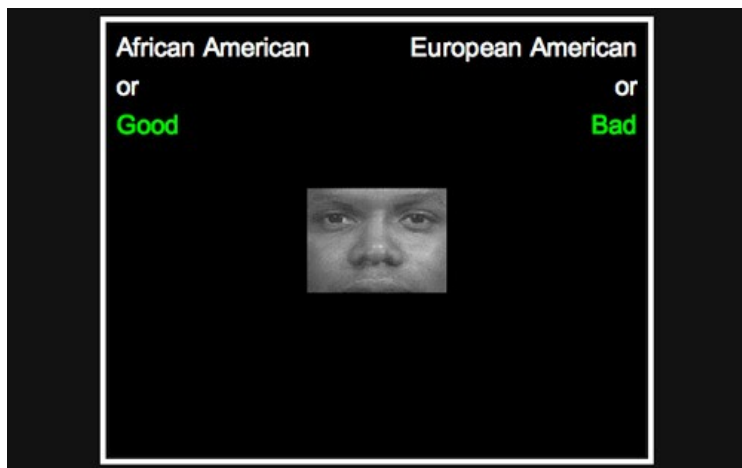

Předsudky

- ▶ = úsudky nebo názory vytvořené v předstihu před relevantními fakty
- ▶ =zakořeněný úsudek či názor, který není založen na spolehlivém poznání, ale na pouhém mínění či předpokladu
- ▶ = postoje k druhým založené na jejich pohlaví, sociální třídě, náboženském přesvědčení, věku, rase, národnosti, jazyku,...
- ▶ = postoj k jedinci založený na jeho členství ve skupině
- ▶ Adorno – předsudky typické pro autoritářskou osobnost
- ▶ Allport (1954) – předsudky přirozeným procesem
- ▶ Reálná x symbolická hrozba -> negativní postoje k imigrantům

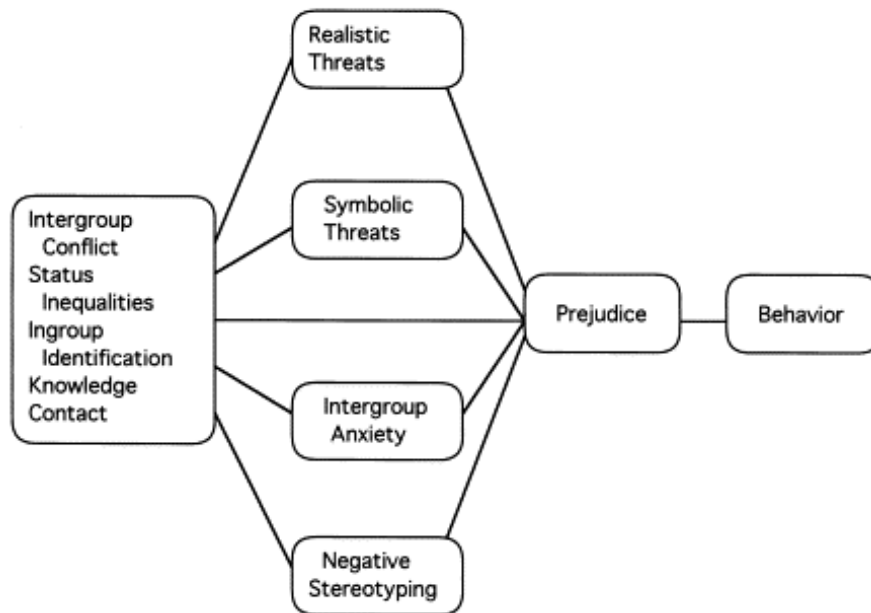
Implicitní asociační test (Implicit association test, IAT)

- Měří nevědomé automatické postoje a přesvědčení
- <https://implicit.harvard.edu/implicit/takeatest.html>

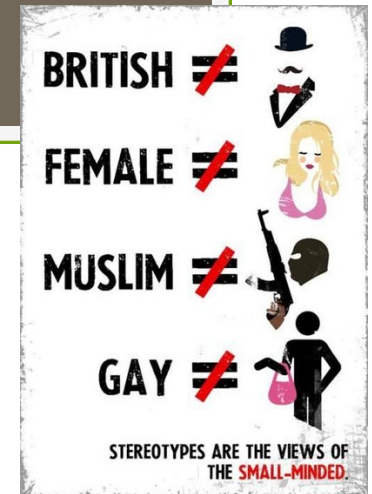
Integrated threat theory (ITT) W.G. Stephan

A CAUSAL MODEL OF THE
INTEGRATED THREAT THEORY

Stereotyp

- = rysy nebo charakteristiky připisované obecně všem členům dané skupiny (Shiraev, 2014)
- = převzatý a neměnný soubor představ o člověku nebo skupině, který významně ovlivňuje jejich vnímání, hodnocení i postoje vůči nim
- Ingroup x outgroup
 - Vnitroskupinový favoritismus
 - Zvýhodňování vlastní skupiny na úkor cizí
- Minimalizace rozdílů mezi členy skupiny a přeceňování rozdílů mezi skupinami

Mixed Stereotype Content Model (Fiske et al.)

		Competence	
		Low	High
Warmth	High	Paternalistic stereotype low status, not competitive (e.g., housewives, elderly people, disabled people)	Admiration high status, not competitive (e.g., ingroup, close allies)
	Low	Contemptuous stereotype low status, competitive (e.g., welfare recipients, poor people)	Envious stereotype high status, competitive (e.g., Asians, Jews, rich people, feminists)

Stereotypy II

- Pomáhají zjednodušit přichozí informace a kategorizovat je
- Základní komponent bigotnosti, rasismu, sexismu,...
- Redukce stereotypů x redukce jejich vlivu
- „kernel of truth“ hypotéza Campbell 1967
 - Čím větší jsou reálné kulturní rozdíly mezi skupinami lidí, tím pravděpodobnější je, že se stanou základem stereotypů
- stereotyp hloupých blondýn, bohatých Židů, precizních Němců,...

Národní charakter

- ▶ = psychologické rysy a projevy chování, které jsou typické pro většinu příslušníků daného národa
- ▶ Tendence vymezit svůj národ vůči sousednímu
- ▶ Založen na známých faktech, zprávách v médiích, individuální zkušenosti, literatuře, vtipech, interpretacích historie a cestovatelských historkách

Typický
Čech

Typický
Američan

Národní charakter neodráží reálný temperament jeho příslušníků

- ▶ Mezinárodní studie (Torracciano, McCrae, 200) zahrnující 49 zemí => **stereotypy národního charakteru jsou pouze v minimální míře realistické**
 - ▶ Osobnostní rysy podle Big 5 X National character survey pro měření národních stereotypů
 - ▶ => národní charakter je určitý druh stereotypu, složí např. k podpoře národní identity

Meziskupinový kontakt

- ▶ Kontakt mezi skupinami vede k pozitivnějším meziskupinovým vztahům (Allport)
- ▶ Kontakt redukuje předsudky (Pettigrew, Trop, 2006)
- ▶ Pokud jsou splněny čtyři podmínky (Allport, 1954)
 - ▶ Stejný status skupin
 - ▶ Institucionální podpora
 - ▶ Společný cíl
 - ▶ *Kooperace*
- Meziskupinový kontakt má pozitivní vliv na předsudky i bez splnění podmínek

Meziskupinový kontakt

- Pettigrew, Tropp 2006, 2008 meta-analýza
- Mediátory: důvěra, meziskupinová úzkost, postoje, ..., skupinová hrozba, empatie
- Kvalita kontaktu (pozitivní x negativní)
- Přímý kontakt
- Nepřímý
 - Zprostředkovaný (extended)
 - Pozorovaný (vicarious)
 - Parasociální (parasocial)
 - Představovaný (imagined)

Literatura

- Shiraev, E., Levy D. (2014). *Cross-Cultural Psychology*. Pearson.
- Berry, J. W., Poortinga, Y. H., et al. (2011). *Cross-cultural Psychology: Research and application*. Third Edition. Cambridge university press.
- Terracciano, A., Abdel-Khalek, A. M., Adam, N., Adamovova, L., Ahn, C. K., Ahn, H. N., ... & Meshcheriakov, B. (2005). National character does not reflect mean personality trait levels in 49 cultures. *Science*, 310(5745), 96-100.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. R. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of personality and social psychology*, 90(5), 751.

Odkazy

- Předskudky & diskriminace
 - <https://www.youtube.com/watch?v=7P0iP2Zm6a4&spreload=10>
- Meziskupinový kontakt
 - <https://www.youtube.com/watch?v=uYDzhrYwGTM&spreload=10ned>
- Představovaný kontakt
 - <https://www.youtube.com/watch?v=EroW6R1P-KE&spreload=10>
- TED
 - [Paul Bloom: Can prejudice ever be a good thing?](#)